

Instructions for Use:

Haplotype Analysis of Genes with Autosomal Inheritance Patterns

دفترچه راهنمای استفاده از:

آنالیز هاپلوتایپ ژن‌هایی با الگو توارث اتوزومال

شرکت زیست فناوری کوثر

فهرست

۲	رسم هاپلوتایپ ژن‌هایی با نحوه توارث اتوزومال.....
۲	۱.۱. نحوه رسم هاپلوتایپ بر اساس Affected Child (AC).....
۲	۱.۱.۱. نحوه رسم هاپلوتایپ بر اساس Affected Child (AC) دارای یک جهش به صورت هموزیگوت.....
۸	۱.۱.۲. نحوه رسم هاپلوتایپ بر اساس Affected Child (AC) دارای دو جهش به صورت هتروزیگوت مرکب.....
۱۱	۱.۲. نحوه رسم هاپلوتایپ بر اساس موتاسیون مشترک پدر و مادر.....
۱۳	۱.۲.۱. نحوه رسم هاپلوتایپ بر اساس جواب آزمایش CBC.....
۱۵	۲. اساس تفسیر نتایج Linkage analysis آنیوپلوئیدی ها.....
۱۵	۲.۱. رسم هاپلوتایپ برای مارکرهای آنیوپلوئیدی.....
۱۸	۳. عوامل موثر در رسم هاپلوتایپ.....
۱۸	۳.۱. پدیده کراسینگ اور.....
۱۹	۳.۲. یکسان بودن سایزها.....
۲۱	۴. رفع شبه نمونه جنین از نمونه مادری.....
۲۴	۵. تشخیص دیزومی تک والدی.....
۲۵	۶. نمونه تفسیر نتایج کیت HBB SegCheck™.....
۲۵	۶.۱. محل قرارگیری مارکرهای ژن بتاگلوبین بر روی کروموزوم ۱۱.....
۲۶	۶.۲. نمونه نتایج حاصل از کیت HBB SegCheck™.....
۲۷	۶.۳. رسم هاپلوتایپ.....
۳۰	۷. نمونه تفسیر نتایج کیت PAH SegCheck™.....
۳۰	۷.۱. محل قرارگیری مارکرهای ژن PAH بر روی کروموزوم ۸.....
۳۱	۷.۲. نمونه نتایج حاصل از کیت PAH SegCheck™.....
۳۳	۷.۳. رسم هاپلوتایپ.....

۱. رسم هاپلوتایپ ژن های با نحوه توارث اتوزومال

اساس تفسیر نتایج Linkage analysis ژن های با نحوه توارث اتوزومال

برای رسم این نوع هاپلوتایپ دو حالت در نظر گرفته می شود:

رسم هاپلوتایپ بر اساس Affected Child (AC)

✓ AC دارای یک جهش به صورت هموزیگوت

✓ AC دارای دو جهش به صورت هتروزیگوت مرکب

رسم هاپلوتایپ بر اساس موتاسیون مشترک پدر و مادر

❖ در تمامی مثال های آورده شده ، خط قرمز نمایان گر کروموزوم نشان دهنده الل های جهش یافته می باشند.

۱.۱. نحوه رسم هاپلوتایپ بر اساس Affected Child (AC)

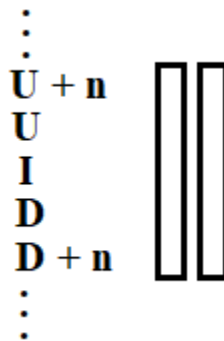
۱.۱.۱. نحوه رسم هاپلوتایپ بر اساس Affected Child (AC) دارای یک جهش به صورت هموزیگوت

جهت رسم هاپلوتایپ بر اساس نتایج بدست آمده، مراحل زیر را انجام دهید:

◀ نتایج حاصل از الکتروفورز کیت را با نرم افزار طبق [راهنمای فرآیند کیپلاری الکتروفورز](#) باز نمایید.

◀ سپس مارکرها را بر اساس موقعیت Upstream تا Downstream آن ها بر روی کروموزوم به ترتیب از بالا به پایین همانند

شکل فرضی زیر مشخص نمایید.

شکل شماره ۱: شکل فرضی ترتیب مارکرها

❖ جهت تعیین موقعیت آن ها باید مد نظر داشت که محل هایی که با I (Intergenic) نمایش داده شده اند در بین محل های

Upstream (بالا دست) و Downstream در (پایین دست) قرار دارند.

❖ در بالا n عدد فرضی است و نقطه چین نمایان گر این است که می توان محل های بالا دست و پایین دست را با n فاصله بیشتر از محل های اینترژنیک نمایش داد. این نکته هم در نظر بگیرید n فاصله بین محل ها عدد یکسانی نیست و می تواند در فواصل متغیر، محل ها از یکدیگر فاصله داشته باشند.

❖ همچنین این امکان وجود دارد در کیتی محل 1 وجود نداشته باشد و فقط محل های بالادست و پایین دست تعریف شده باشد. با توجه به توضیحات داده شده شروع به تعیین موقعیت مارکرها در مثال فرضی زیر می نمایید. بنابراین ابتدا برای نمونه AC با توجه جنسیت آن که مذکر یا مونث می باشد، علامت شجره نامه یعنی علامت مربع که متعلق به جنسیت مذکر است را بکشید و در کنار آن دو خط که هر کدام نمایانگر یک کروموزوم فرد است را رسم کنید.

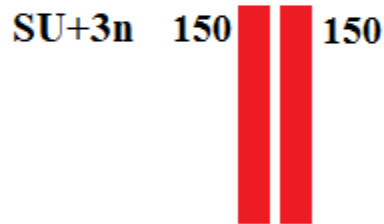
شکل شماره ۲: نمایش کروموزوم های یک فرد

◀ سپس سایزهای هر مارکر که نشان دهنده طول قطعه همان مارکر و در الکتروفورگرام در زیر هر مارکر نمایش داده شده است را برای AC را براساس موقعیت آن ها مشخص نمایید.

در مثال آورده شده فرض بر آن است که کیت دارای ۵ محل (سه محل بالادست و دو محل پایین دست) می باشد و تمامی عدد ها فرضی می باشد. بنابراین اولین محلی که سایز آن را در هاپلوتاایپ وارد می نمایید دورترین محل بالادست است که در اینجا با توجه به سه محل بالادست ژن، همان $SU+3n$ فرضی می باشد.

در نمونه AC به طور مثال در این محل فرضی تنها یک پیک با سایز ۱۵۰ وجود دارد که نشان دهنده هموزیگوت بودن نمونه می باشد که آن را در هاپلوتاایپ یادداشت نمایید.

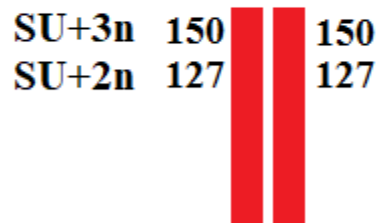
AC

شکل شماره ۳: نمایش موقعیت مارکر اول

◀ سپس سایز فرضی محل $SU+2n$ را وارد نمایید.

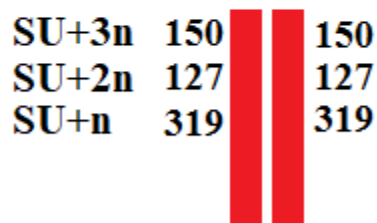
AC

شکل شماره ۴: نمایش موقعیت مارکر دوم

◀ سایز فرضی محل $SU+n$ را وارد نمایید.

AC

شکل شماره ۵: نمایش موقعیت مارکر سوم

◀ در این مرحله سایز فرضی نزدیک ترین محل پایین دست (محل فرضی $SD+n$) را وارد می نمایید.

AC

SU+3n	150		150
SU+2n	127		127
SU+n	319		319
SD+n	155		155

شکل شماره ۶: نمایش موقعیت مارکر چهارم

◀ در نهایت سایز فرضی محل SD+2n را که دور تر از محل فرضی پایین دست قبلی است، وارد نمایید.

AC

SU+3n	150		150
SU+2n	127		127
SU+n	319		319
SD+n	155		155
SD+2n	221		221

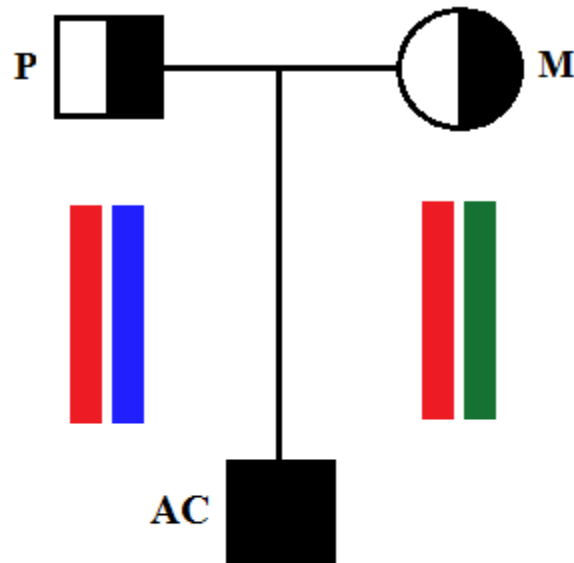
شکل شماره ۷: نمایش موقعیت مارکر پنجم

◀ در این مرحله براساس نمونه AC، برای نمونه پدر (P) علامت مربع و مادر (M) علامت دایره شجره نامه را کشیده و در کنار آن

دو خط را رسم کرده تا سایزهای مربوط به پدر و مادر را با توجه به نمونه فرزند AC رسم نمایید.

در این مثال فرضی پدر و مادر هر دو ناقل هستند، بنابراین یکی از کروموزوم ها را هم رنگ نمایش می دهید. و از آنجایی که این

کروموزوم موجب بیماری زایی در فرزند گردیده است قرمز رنگ می باشد.

SU+3n	150		150
SU+2n	127		127
SU+n	319		319
SD+n	155		155
SD+2n	221		221

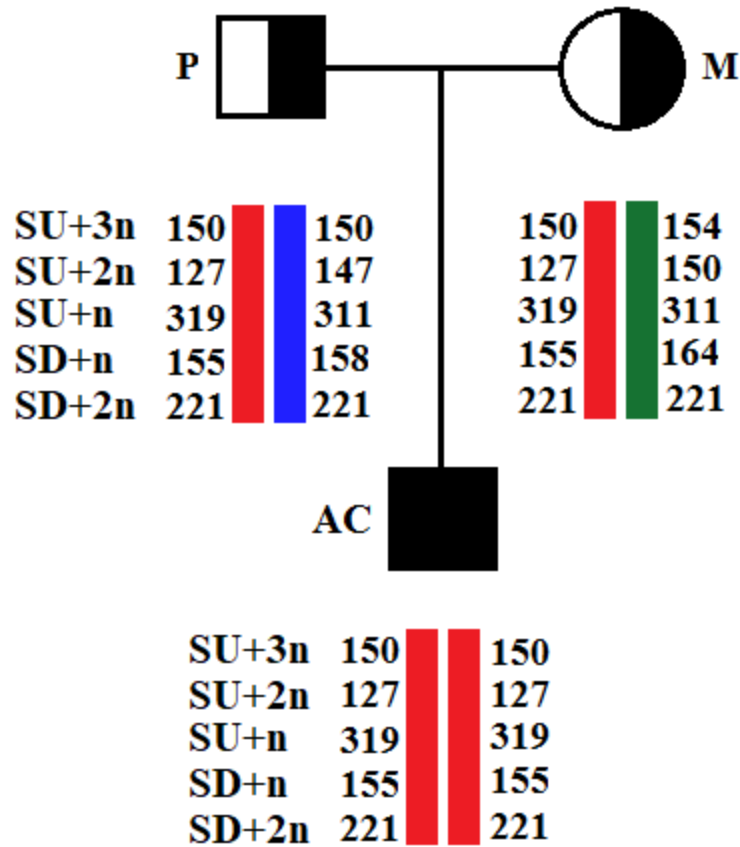
شکل شماره ۸: نمایش موقعیت مارکرها در یک خانواده

سپس با توجه به نتایج بدست آمده، سائزهای پدر و مادر را با AC مطابقت داده تا مشخص گردد که هر کروموزوم AC متعلق به کدام یک از کروموزوم‌های والدین است و بر اساس آن در هاپلوتایپ وارد گردد.

به طور مثال در محل SU+3n فرض می‌شود در نمونه پدری تنها یک پیک با سائز ۱۵۰ وجود دارد که مشخص است یکی از سائزهای ۱۵۰ را فرد AC از پدر دریافت کرده است و عدد یادداشت می‌گردد.

همچنین مشاهده شده در نمونه مادری دو پیک با سائزهای ۱۵۰ و ۱۵۴ وجود دارد که نشان دهنده هتروزیگوت بودن نمونه مادری است که اعداد آن را در هاپلوتایپ یادداشت نمایید. در اینجا پر واضح است که سائز ۱۵۰ مربوط به الل معیوب بوده که به AC به ارث رسیده است و سائز ۱۵۴ مربوط به الل سالم نمونه مادری می‌باشد.

بر همین اساس چهار محل دیگر ژن فرضی (در این مثال ژن خاصی مد نظر نمی‌باشد و هدف رسم هاپلوتایپ می‌باشد) بررسی شده و هاپلوتایپ رسم شده است.

شکل شماره ۹: نمایش نهایی موقعیت مارکر ها در یک خانواده

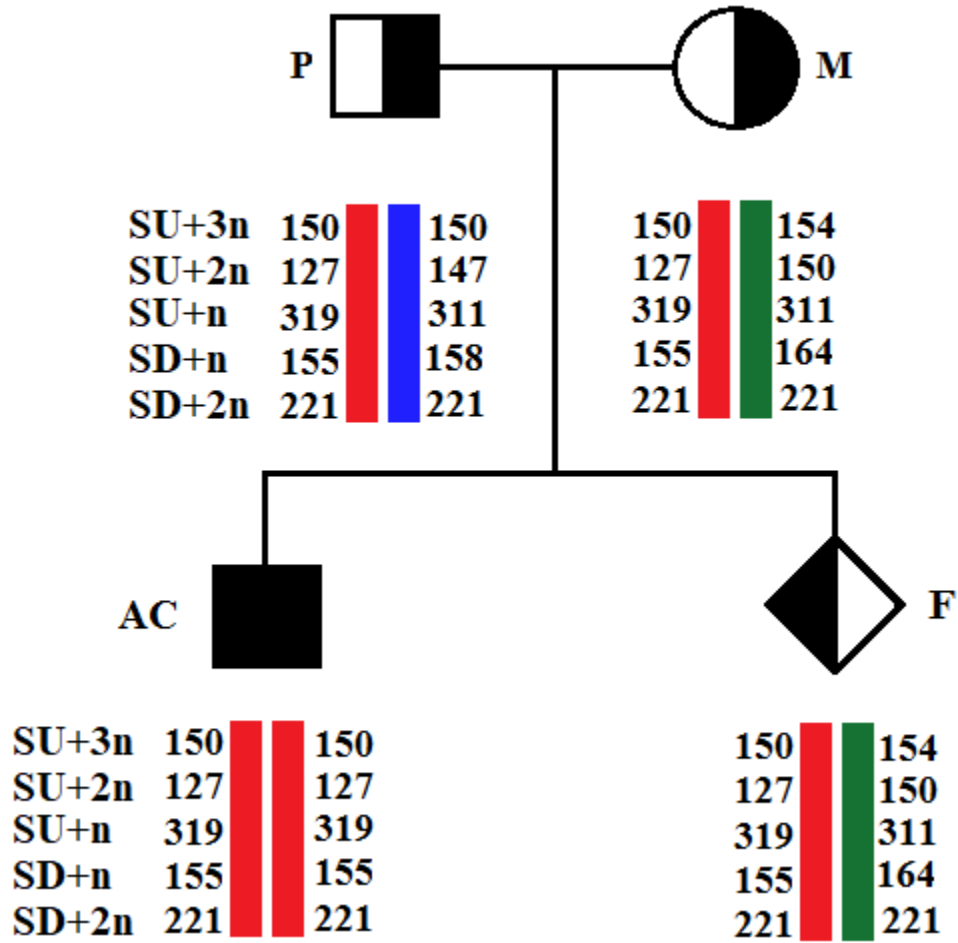
◀ در این مرحله جهت بررسی نمونه جنینی (F) این خانواده علامت لوزی شجره نامه را کشیده و بر اساس سایزهای نتایج حاصل از کیت مشخص نمایید که کدام الل از پدر یا مادر به ارث رسیده است. در نهایت با توجه به نتیجه مشخص گردد که جنین سالم، ناقل یا بیمار است.

در مثال ذکر شده ، سایز محل های فرضی جنین را با پدر و مادر مطابقت داده تا مشخص گردد که این الل متعلق به کدام یک از والدین است و بر اساس آن در هاپلوتایپ وارد گردد.

به طور مثال در محل SU+3n، فرض می شود جنین دارای سایز ۱۵۴ می باشد پس این سایز را از مادر و سایز ۱۵۰ را از پدر به ارث برده است.

پس از رسم آن مشخص گردید که جنین مورد بررسی ناقل می باشد.

شکل شماره ۱۰: نمایش موقعیت مارکر ها در جنین

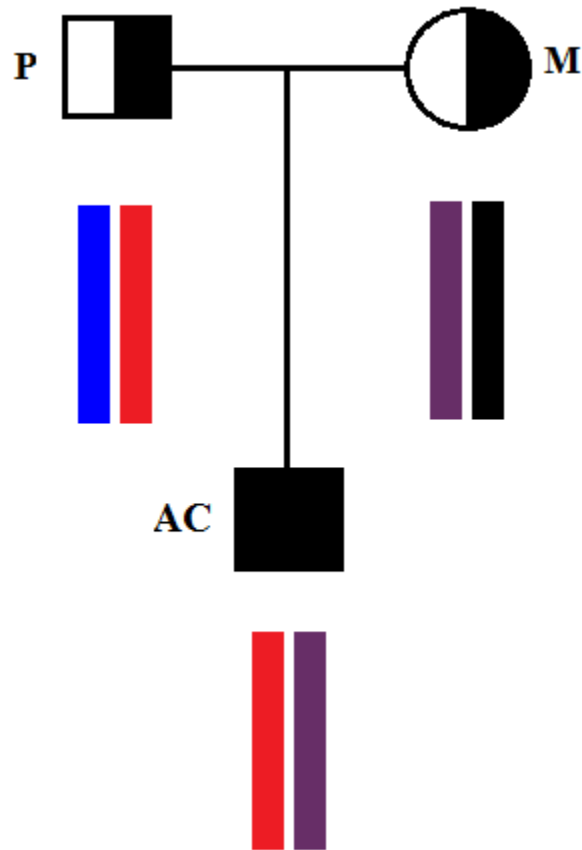
❖ در مثال بالا فرزند مبتلا هموزیگوت بوده و رسم هاپلوتایپ آن به دلیل داشتن یک پیک در هر محل از ۵ محل مورد بررسی ژن فرضی، بدون در نظر گرفتن پدر و مادر ممکن می باشد. در حالی که این احتمال وجود دارد که فرزند مبتلا هتروزیگوت مرکب و دارای دو جهش (Compound Heterozygote) بوده و حتما برای رسم هاپلوتایپ باید همزمان از نتایج پدر و مادر استفاده گردد.

۱،۱،۲. نحوه رسم هاپلوتایپ بر اساس Affected Child (AC) دارای دو جهش به صورت هتروزیگوت مرکب

جهت رسم این هاپلوتایپ بر اساس نتایج بدست آمده، مراحل زیر را انجام دهید:

◀ ابتدا همانطور که قبلا اشاره شد علامت شجره نامه رو برای فرزند مبتلا و پدر و مادر رسم نمایید. در واقع ال بنفش و رنگ قرمز رنگ حاوی لوکوس جهش یافته می باشند.

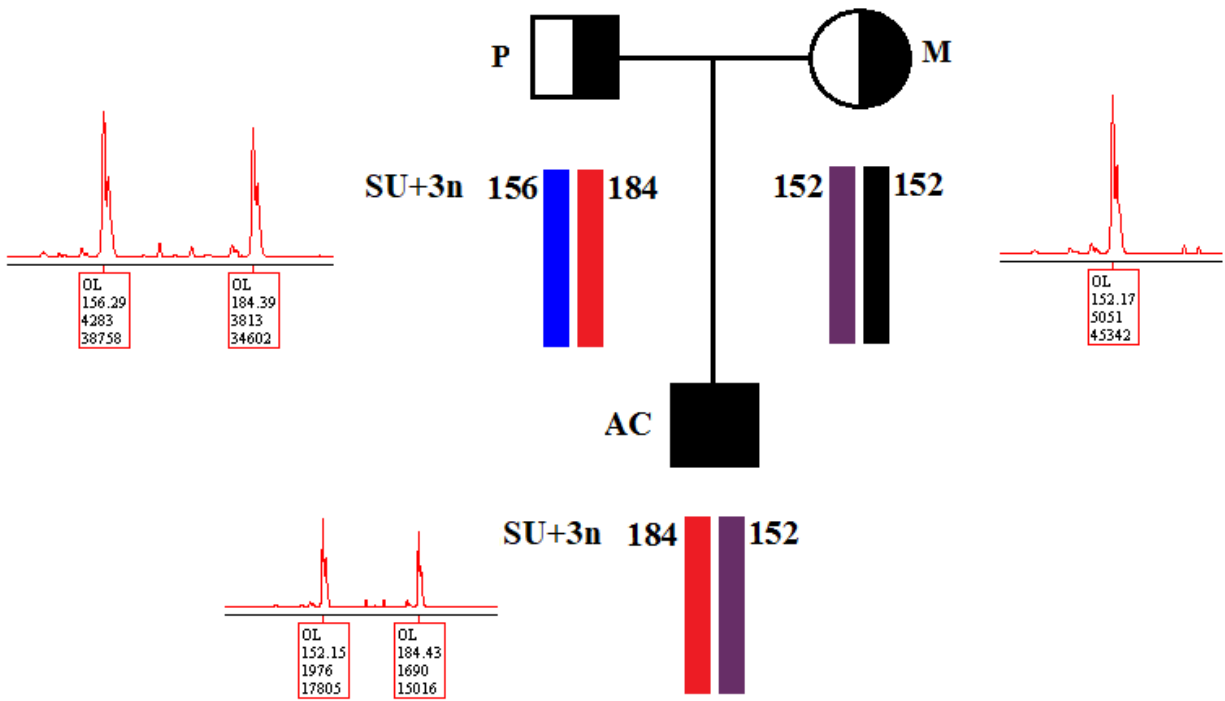
❖ در حین رسم حتماً دقت فرمایید که هر خطی که برای پدر و مادر رسم می‌نمایید در همان جهت فرزند مبتلا باشد. به طور مثال اگر الل‌های به ارث رسیده از پدر را در سمت چپ رسم نموده‌اید (خط قرمز رنگ)، مربع نمایانگر پدر را در سمت چپ و الل‌های به ارث رسیده از مادر را در سمت راست رسم نموده‌اید (خط بنفش رنگ)، دایره نمایانگر مادر را در سمت راست رسم نمایید.

شکل شماره ۱۱: نمایش کروموزوم‌ها در هتروزیگوت مرکب

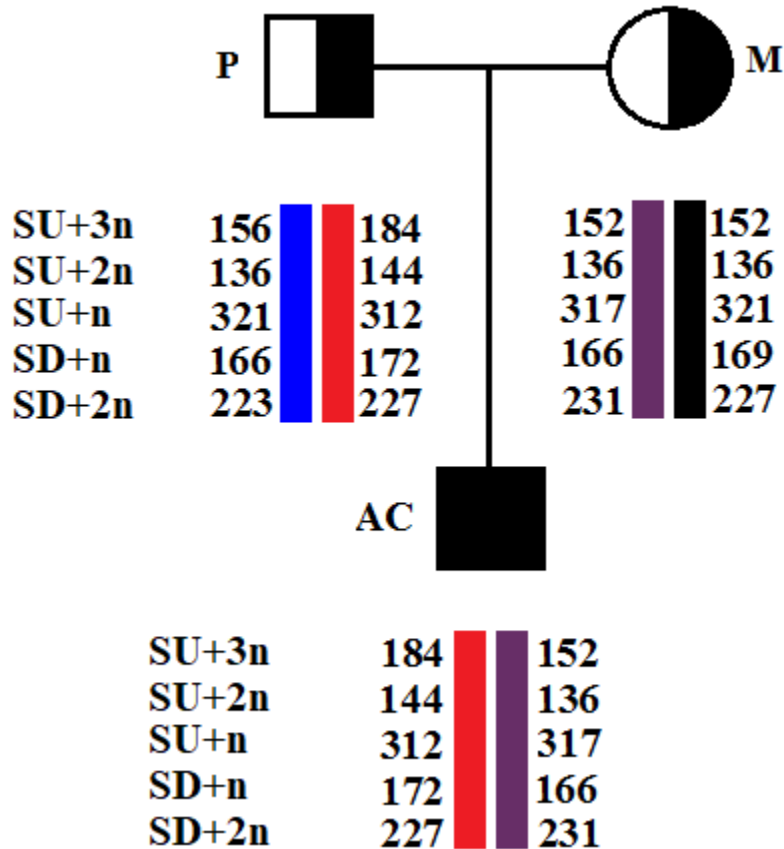
◀ سپس نتایج محل فرضی $SU+3n$ را برای هر سه نفر را کنار هم قرار داده تا مشخص گردد که کدام الل جهش یافته رو از پدر و یا مادر دریافت کرده است.

به طور مثال، فرزند مبتلا دو سایز ۱۵۲ و ۱۸۴ دارد که با در نظر گرفتن نمونه پدر و مادر مشخص است که سایز ۱۸۴ الل جهش یافته را از مادر نگرفته چون مادر هموزیگوت و دارای یک پیک با سایز ۱۵۲ الل جهش یافته می‌باشد پس بنابراین سایز ۱۵۲ رو از مادر و سایز ۱۸۴ را از پدر به ارث برده است و به دلیل دارا بودن دو جهش متفاوت که هر کدام را از یکی از والدین گرفته است، فرد مبتلا دارای دو جهش به صورت هتروزیگوت مرکب می‌باشد.

شکل شماره ۱۲: نمایش مقایسه مارکر در هتروزیگوت مرکب

◀ محل های دیگر هم به همین روش مشخص نمایید.

شکل شماره ۱۳: نمایش موقعیت مارکرها در هتروزیگوت مرکب

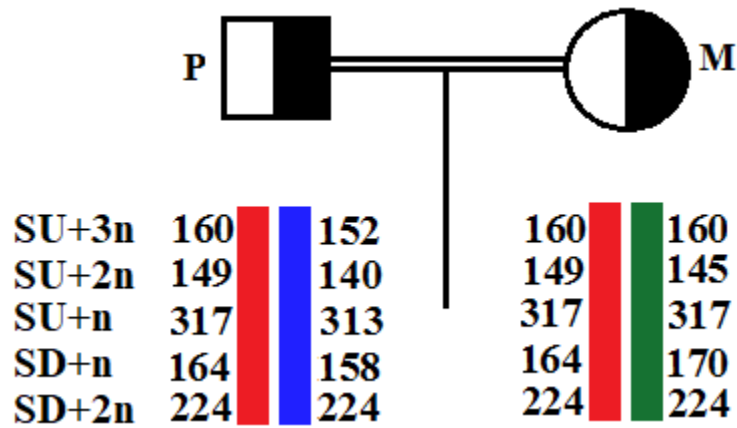
پس از آنکه الل‌های جهش یافته پدر و مادر را مشخص شد، بر همین اساس می‌توان هاپلوتایپ جنین را رسم کرده و ناقل یا حالت‌های دیگر آن را مشخص نمایید.

۱.۲. نحوه رسم هاپلوتایپ بر اساس موتاسیون مشترک پدر و مادر

نحوه رسم این هاپلوتایپ زمانی کاربرد دارد که نمونه فرزند مبتلا (AC) موجود نبوده و پدر و مادر به دلیل نسبت فامیلی دارای یک موتاسیون مشترک بوده و بر اساس همان موتاسیون هاپلوتایپ جنین با توجه به مراحل زیر رسم می‌گردد.

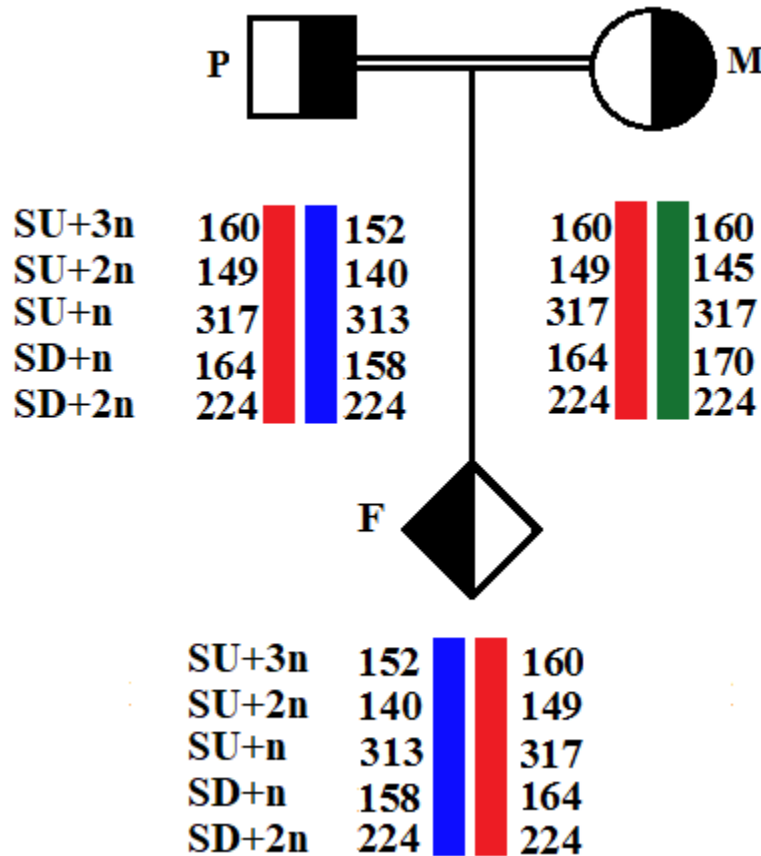
برای رسم این دسته از هاپلوتایپ‌ها ابتدا پدر و مادر را با روش مستقیم تعیین موتاسیون کرده و چنانچه هر دو آنها جهش مشابهی داشته باشند (که به احتمال زیاد الل جهش یافته در آنها باید هاپلوتایپ مشابهی داشته باشد)، الل‌های مشترک پدر و مادر را برای هر محل مشخص کرده و آن را به عنوان الل موتانت در نظر گرفته و وارد کرده و عدد دیگر را نیز به عنوان الل سالم در نظر بگیرید.

بنابراین همانند مثال قبلی رسم هاپلوتایپ برای AC را انجام دهید.

شکل شماره ۱۴: نمایش موقعیت مارکرها در موتاسیون مشترک پدر و مادر

سپس در مرحله بعدی براساس اعداد هر محل هاپلوتایپ جنین را رسم نمایید.

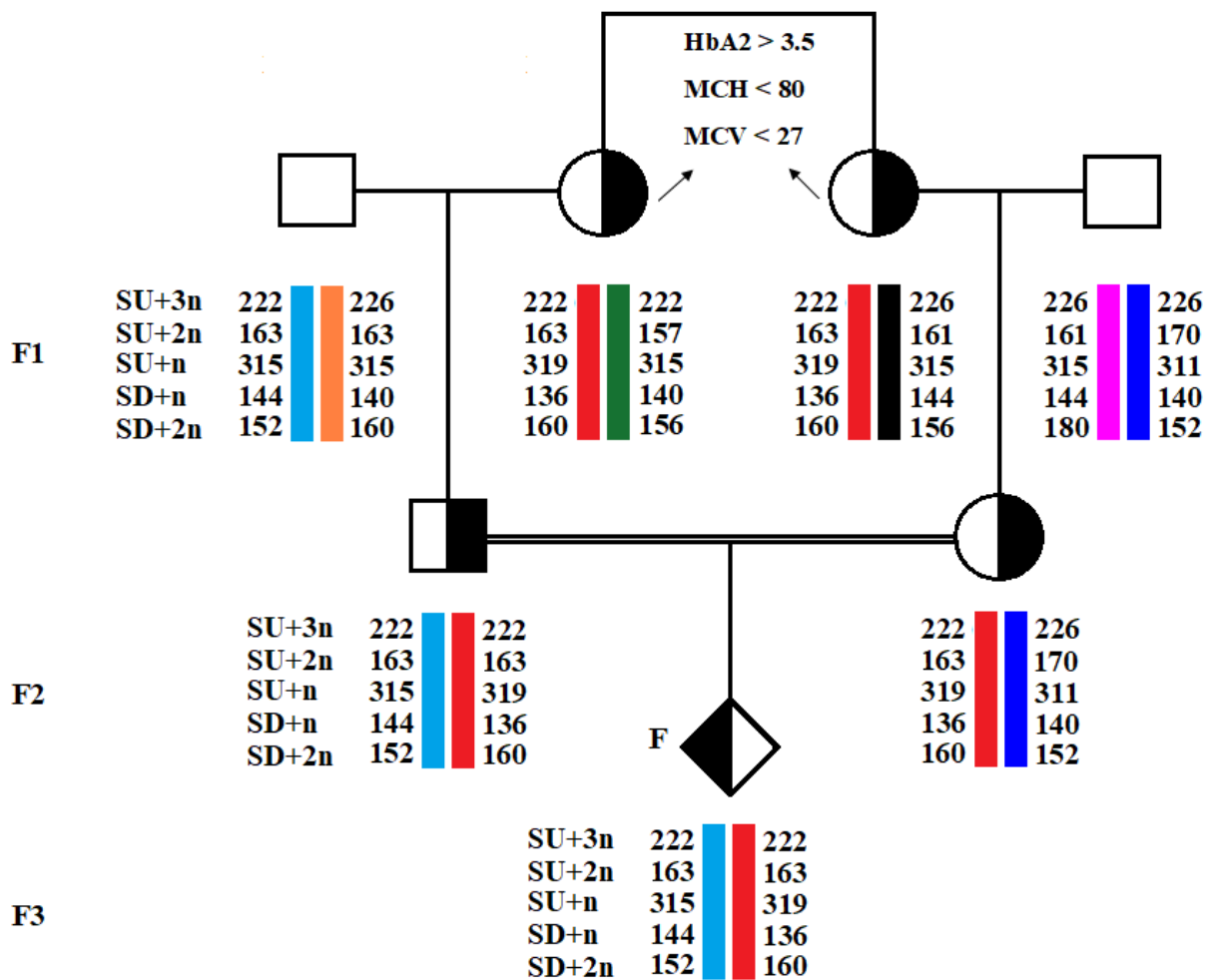
شکل شماره ۱۵: نمایش موقعیت مارکرها در نمونه جنینی

در واقع برای رسم هاپلوتایپ جنین بر اساس موتاسیون مشترک پدر و مادر باید به دنبال ال‌های مشترک بین پدر و مادر بوده و همان ال را به عنوان ال بیماری‌زا در نظر گرفت. به طور مثال محل $SU+2n$ پدر دارای دو ال با سایزهای ۱۴۹ و ۱۴۰ و مادر

دارای دو الل با سایز های ۱۴۹ و ۱۴۵ می باشد، بنابراین الل مشترک بین آن ها اللی با سایز ۱۴۹ می باشد که به عنوان الل بیماری زا در نظر گرفته که در جنین نیز مشاهده شده است. به دلیل اینکه تنها بر روی یک کروموزوم الل های بیماری زا مشاهده شده، در نتیجه جنین ناقل می باشد.

۱,۲,۱. نحوه رسم هاپلوتایپ بر اساس جواب آزمایش CBC

در کیت HBB Segcheck™ در یک خانواده مورد بررسی، در صورت عدم وجود نمونه فرزند مبتلا و موتاسیون مشترک بین پدر و مادر می توان با جواب آزمایش CBC والدین، مینور بودن هر یک از والدین را مشخص نمود. در واقع معمولا اگر $HbA2 > 3.5$ ، $MCH < 80$ و $MCV < 27$ باشد می توان از طریق هاپلوتایپ، الل معیوب را شناسایی کرد.

شکل شماره ۱۶: نمایش هاپلوتایپ بر اساس جواب آزمایش CBC

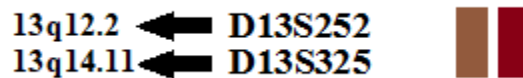
در مثال بالا با توجه به جواب آزمایش CBC، مینور بودن بتا-تالاسمی دو خواهر (دارای HbA2 برابر ۴ می باشند) در شجره نامه تایید گردید. سپس بر اساس هاپلوتایپ، الل معیوب مشخص می شود. همانطور که مشاهده می نمایید الل معیوب به نسل F2 به ارث رسیده است و بر اساس آن مشخص می گردد که جنین ناقل می باشد.

۲. اساس تفسیر نتایج Linkage analysis آنیوپلوئیدی‌ها

مارکرهایی که جهت غربالگری آنیوپلوئیدی در کیت‌های تشخیصی تعبیه شده است، به دو روش مورد بررسی قرار می‌گیرند. در واقع علاوه بر رسم هاپلوتایپ برای آن‌ها، مساحت زیر نمودار (اساس QF-PCR) نیز بررسی می‌شود. در اینجا با یک اختلال کروموزومی روبرو هستیم بنابراین هدف تعیین ناقلی نیست.

۲.۱. رسم هاپلوتایپ برای مارکرهای آنیوپلوئیدی

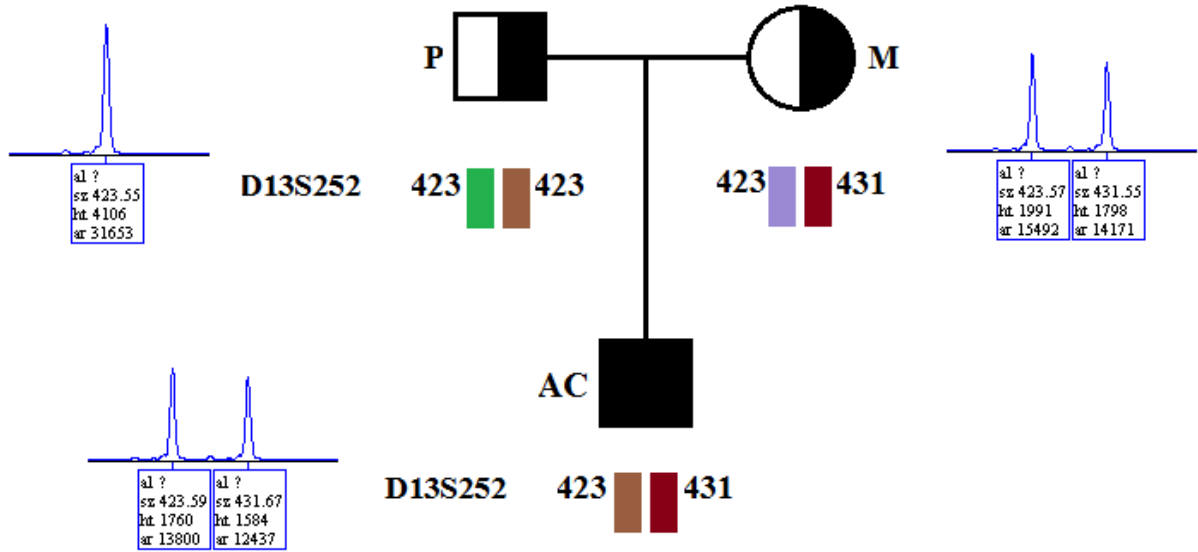
ابتدا در نظر داشته باشید که برای هر کروموزوم در بررسی آنیوپلوئیدی‌ها خطوط جداگانه‌ای را تعریف نمایید. همچنین ترتیب محل‌های هر کروموزوم را رعایت فرمایید. به طور مثال اگر دو محل D13S252 و D13S325 در غربالگری کروموزوم ۱۳ وجود دارد بر اساس موقعیت کروموزومی آن‌ها (موجود در جدول مشخصات مارکرهای کیت در دستورالعمل مربوط به هر کیت) همانند مثال زیر یادداشت نمایید.

شکل شماره ۱۷: نمایش موقعیت مارکرها در یک کروموزوم

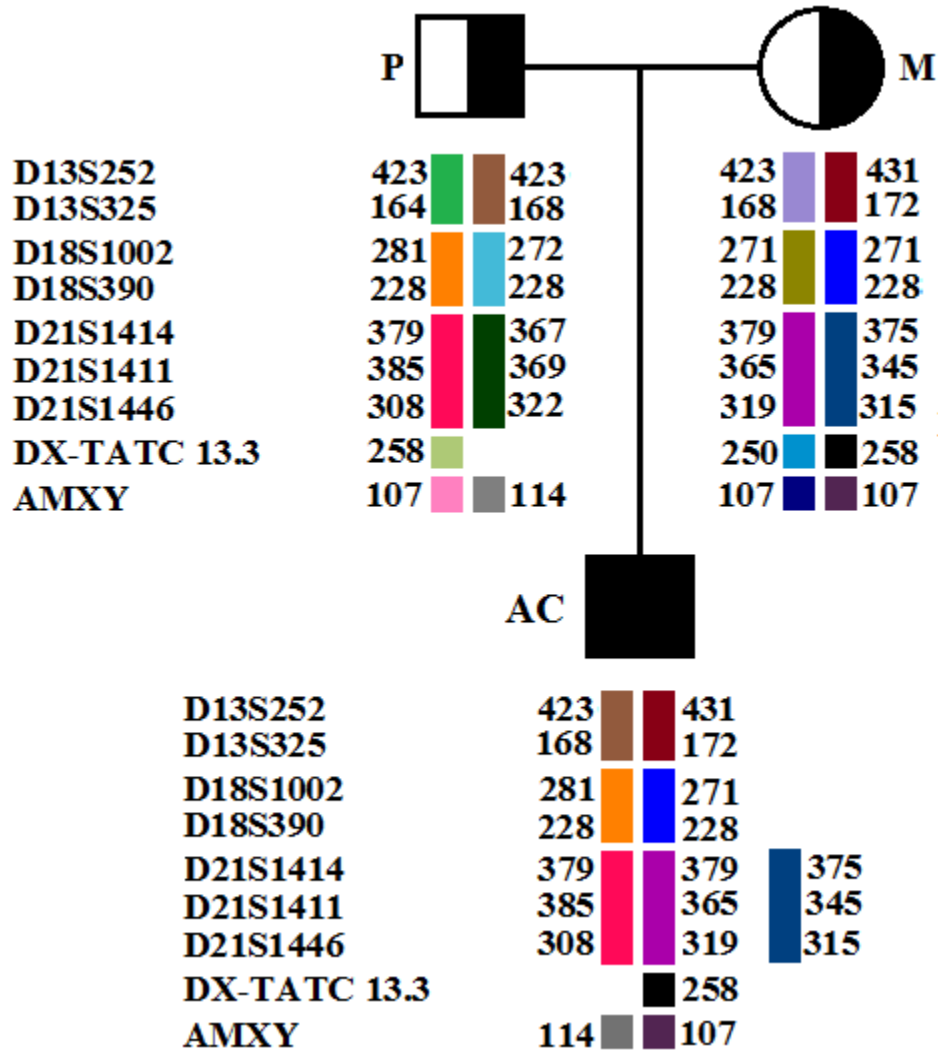
جهت رسم خطوط کروموزومی در نظر داشته باشید که برای هر کروموزوم رنگ متفاوتی در نظر بگیرید. به طور مثال برای کروموزوم ۱۳ برای دو الل متفاوت در پدر رنگ سبز و قهوه‌ای، در مادر بنفش و زرشکی و در فرزند سبز و زرشکی در نظر گرفته شده است. به طور مثال برای اولین محل D13S252 (فرض نمایید این محل در کیت تهیه شده جهت غربالگری وجود دارد) برای هر سه عضو خانواده رسم می‌گردد. سپس با مقایسه نتایج سایزهای محل D13S252 (با توجه به شکل زیر) در نمونه فرزند با نمونه پدر و مادر مشخص نموده که کدام کروموزوم را به ارث برده است.

شکل شماره ۱۸: نمایش مقایسه مارکر آنیوپلوئیدی

بعد از مشخص کردن اولین محل، تمامی محل ها را به همین صورت مشخص نمایید. <

شکل شماره ۱۹: نمایش نهایی موقعیت مارکرهای آنیوپلوئیدی

همانطور که در نتیجه نهایی مثال فرضی مشاهده می نمایید این فرد دو کروموزوم ۲۱ از مادر و یک کروموزوم ۲۱ از پدر دریافت نموده به همین دلیل این فرد تریزومی ۲۱ می باشد.

❖ این نکته را مد نظر داشته باشید در محل DX-TATC13.3 برای جنس مذکر تنها یک سایز باید وجود داشته باشد بدین منظور در شکل جای خالی نشان دهنده عدم حضور X دوم است.

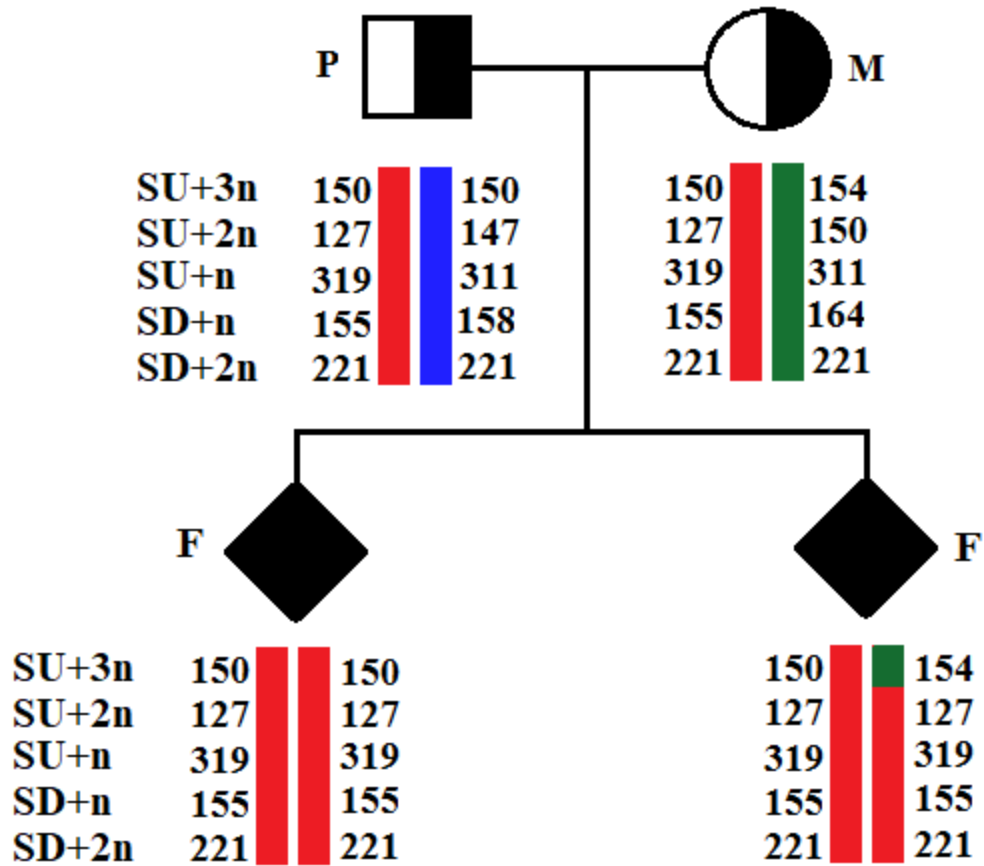
۳. عوامل موثر در رسم هاپلوتایپ

در موارد زیر، حالت‌های متفاوت دیگر هاپلوتایپ‌ها نمایش داده می‌شود:

۳.۱. پدیده کراسینگ اور

در برخی موارد در نمونه مورد بررسی مشاهده می‌شود، الل‌هایی که از یک والد به ارث برده است (پدر یا مادر) همان اللی نمی‌باشد که در پدر یا مادر مشاهده شده و تفاوت جزئی مشاهده می‌شود. به طور مثال در هاپلوتایپ زیر جنین سمت چپ هر دو کروموزوم عامل بیماری را به ارث برده و الل‌های آن کاملاً با الل پدر و مادر یکسان می‌باشد در حالی که جنین سمت راست کروموزومی که از مادر به ارث برده است به جای سایز ۱۵۰ مارکر SU+3n، سایز ۱۵۴ را به ارث برده است و نمایش می‌دهد که با توجه به اینکه جنین سمت راست همان سایزها را بر روی هر یک از الل‌ها نشان می‌دهد که در پدر و مادر نیز دقیقاً به همان ترتیب است، بنابراین این نتیجه را می‌توان با پدیده کراسینگ اور توجیه کرد.

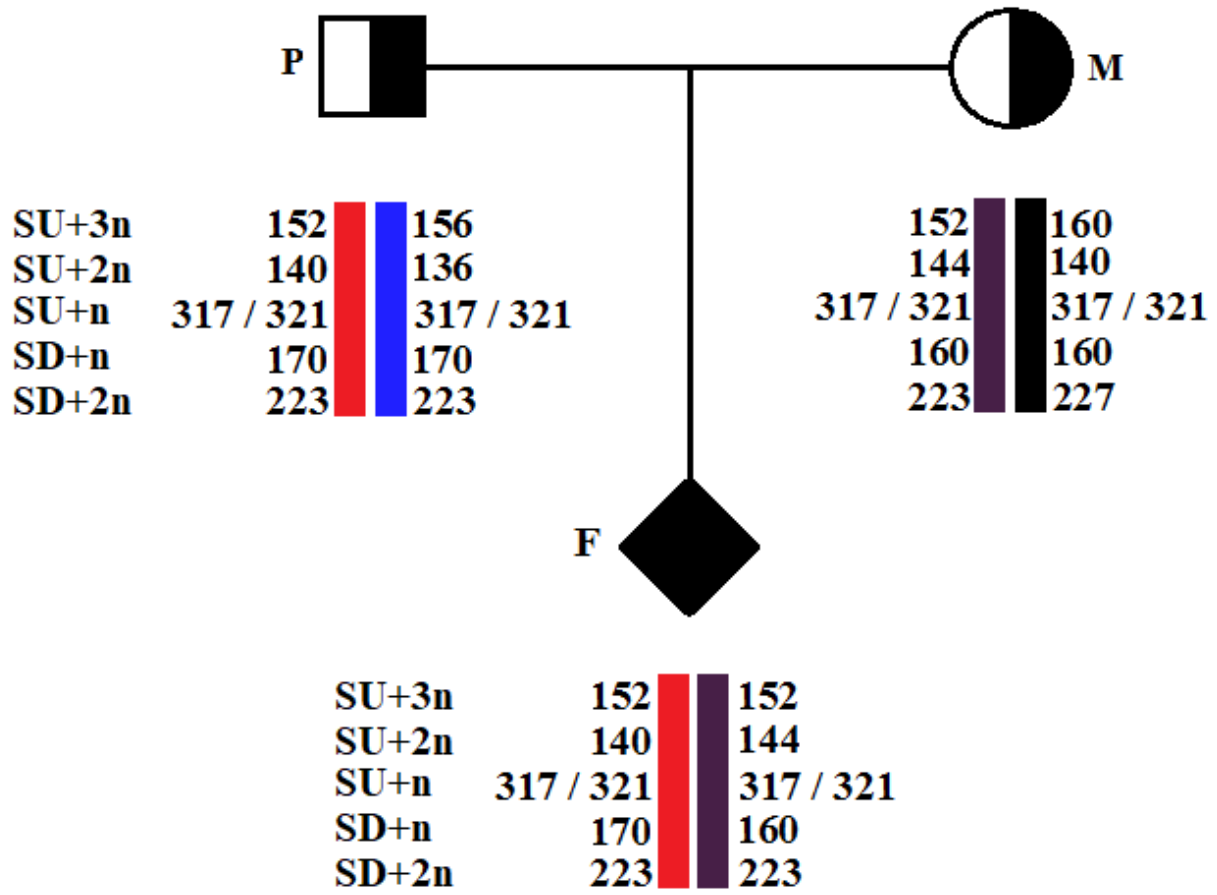
❖ اگرچه هنگام انتخاب و طراحی مارکرها شرکت زیست فناوری کوثر سعی نموده تا آنها در فاصله مناسبی از ژن و فاصله کمی از همدیگر قرار گرفته باشند که احتمال وقوع کراسینگ اور بسیار کم و یا نزدیک به صفر باشد.

شکل شماره ۲۰: نمایش هاپلوتاایپ پدیده کراسینگ اوور

۳.۲. یکسان بودن سایزها

در مواردی مشاهده می شود که فرزند مبتلا در یک محل دارای دو سایز ال است که پدر و مادر هر دو آن سایز ال ها را دارا می باشند. بنابراین نمی توان مشخص کرد که کدامیک از آن دو ال که سایزهای یکسانی در پدر و مادر و فرزند دارند، بیماری زا و کدامیک سالم است. به طور مثال در شکل زیر فرزند مبتلا هتروزیگوت مرکب در محل $SU+n$ دارای دو ال با سایزهای ۳۱۷ و ۳۲۱ می باشد که این دو ال در پدر و مادر هم مشاهده می شود. در نتیجه به دلیل عدم قطعیت در تصمیم گیری اینکه کدام ال بیماری زا است به صورت زیر نمایش داده می شود.

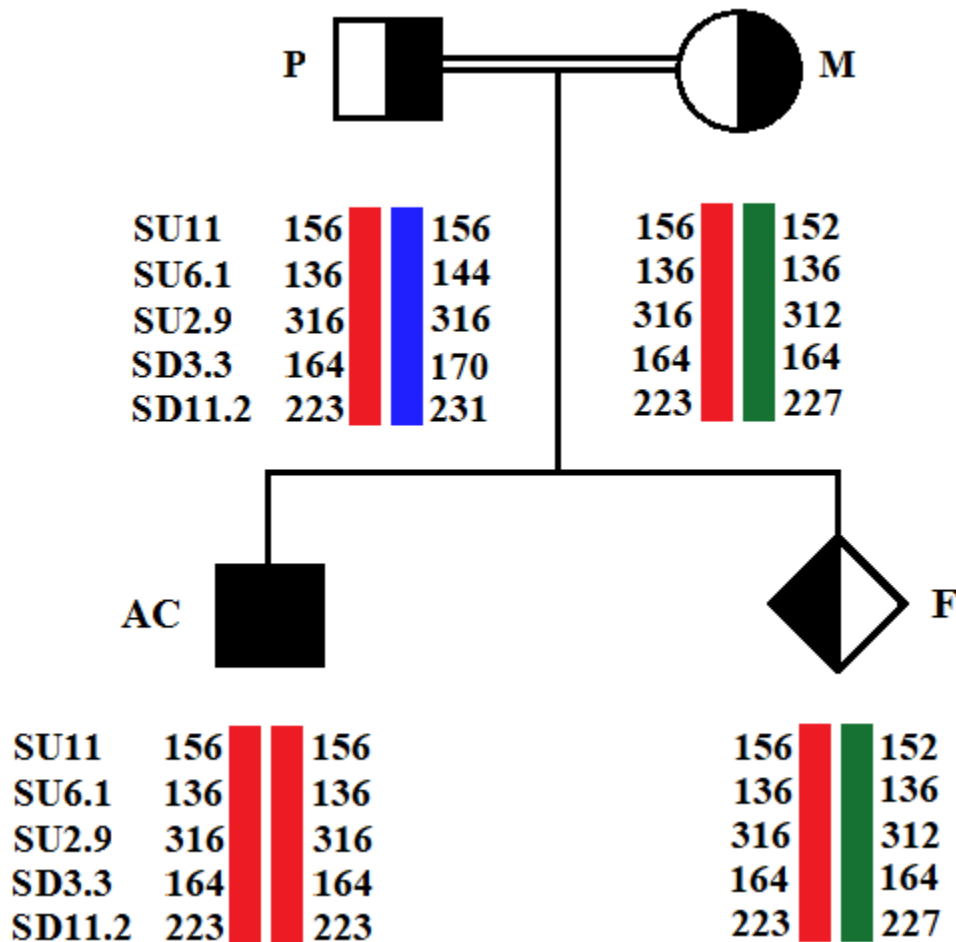

شکل شماره ۲۱: نمایش هاپلوتایپ در هنگام یکسان بودن سایزها

۴. رفع شبه نمونه جنین از نمونه مادری

همانطور که در دستورالعمل کیت ها بدان اشاره شده است آلودگی نمونه جنین به نمونه مادری یکی از مواردی است که می توان بوسیله مارکرهای موجود در کیت بررسی نمود.

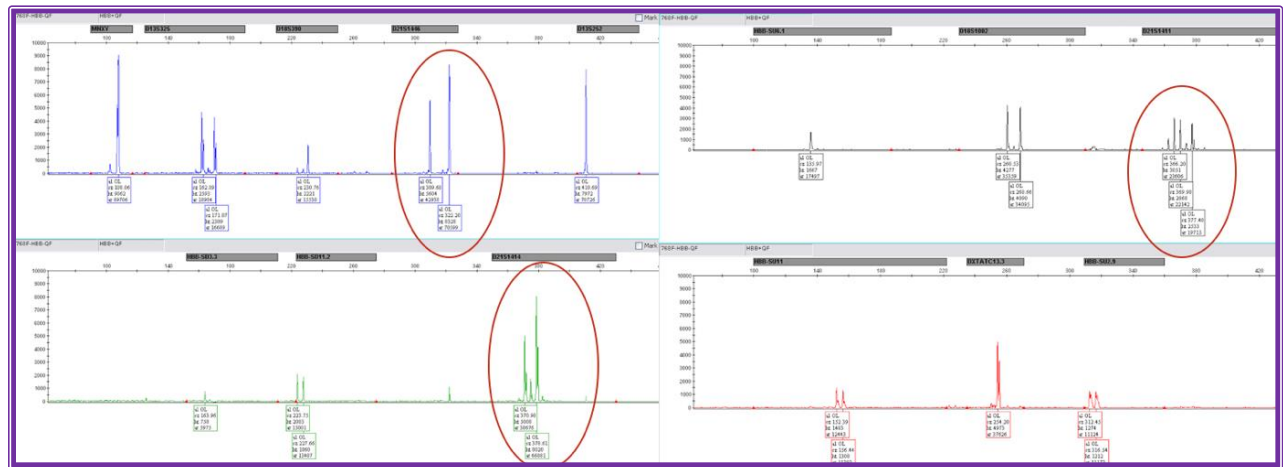
به طور مثال در شکل زیر هاپلوتاایپ جنین با مادر یکی است. البته در هر تشخیصی که مادر و پدر واجد هاپلوتاایپ مشترک باشند حالت فوق در ۵۰ درصد موارد دیده می شود. در این موارد باید ثابت کرد که نمونه جنین واقعاً به جنین تعلق دارد و به دلیل آلودگی با نمونه مادری نمی باشد. تا اینجا تنها نکته حائز اهمیت این است که با توجه به سائیزهای مشترک جنین با پدر و مادر می توان اثبات کرد که نمونه متعلق به این خانواده است و اصالت نمونه تایید می گردد. همچنین اینکه نمونه جنین ناقل است (به شرط اینکه قطعاً متعلق به جنین باشد نه مادر) و نتیجه موتاسیون را تایید می کند. و اطمینان حاصل می گردد که با نمونه AC هم جا به جا نشده است.

شکل شماره ۲۲: نمایش هاپلوتاایپ جهت رفع شبه نمونه جنینی از نمونه مادری

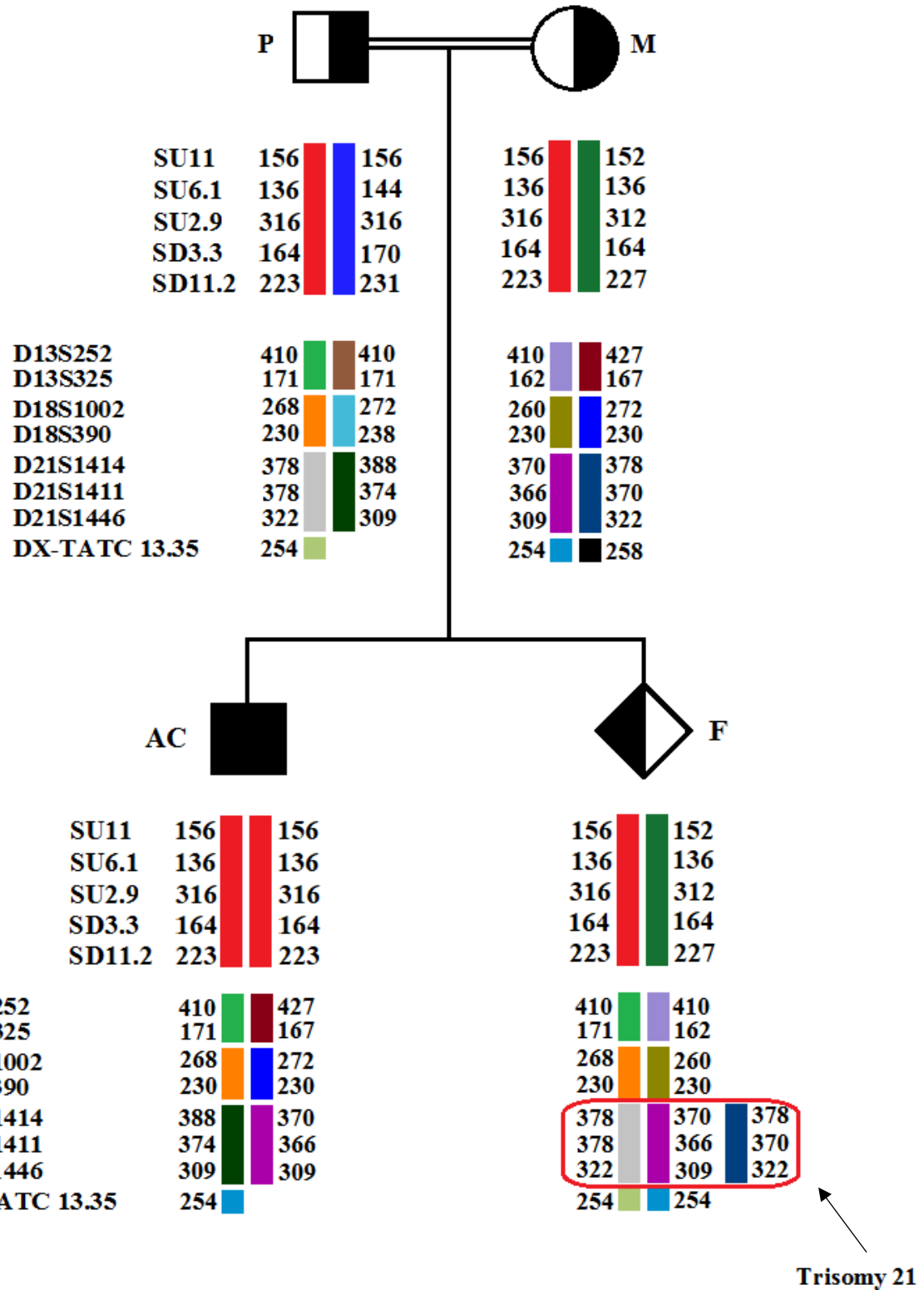
بنابراین جهت اطمینان از عدم آلودگی نمونه جنین با نمونه مادری تنها با مارکرهاى مربوط به آنیوپلوئیدی امکان پذیر است. با رسم هاپلوتایپ (شکل زیر) این مارکرها و بررسی کروموزوم ۱۳ نمونه جنین و نمونه مادر، فرضیه آلودگی نمونه جنین به مادر رد می شود. به دلیل اینکه در صورت آلودگی نمونه جنین به مادر، نمونه جنین دارای سه پیک می باشد. همچنین اصالت نمونه جنینی و اینکه جنین به این خانواده تعلق دارد نیز تایید می شود.

با مشاهده اطلاعات بیشتر برای دیگر کروموزوم ها مشخص می شود که جنین متعلق به این پدر می باشد. جنسیت جنین با توجه به تک پیک بودن محل AMXY و وجود مارکهای هتروزیگوت بر روی کروموزوم X مشخص می گردد که جنسیت جنین مونث می باشد. در عکس مربوط به الکتروفورگرام یا Result نمونه مشاهده می شود که نمونه جنین برای هر سه محل کروموزوم ۲۱ Triallelic می باشد و البته نتیجه با بررسی کیت AneuQuick kit v3.2 شرکت زیست فناوری کوثر نیز تایید گردید.

شکل شماره ۲۳: نمایش الکتروفورگرام تریزومی ۲۱ نمونه جنینی

عکس فوق تریزومی برای هر سه محل کروموزوم ۲۱ را نشان می دهد. در محل هایی که با رنگ سبز و آبی مشخص هستند فرد تریزومی دی الیک و در محل مشکی به صورت تری الیک می باشد که در هر سه حالت تریزومی مشهود است.

شکل شماره ۲۴: نمایش نهایی هاپلوتاایپ تریزومی ۲۱

۵. تشخیص دیزومی تک‌والدی

از توانایی‌ها و قابلیت‌های دیگر سری کیت‌های SegCheck™ می‌توان به تشخیص دیزومی تک‌والدی یا Uniparental disomy (Uniparental heterodisomy or Uniparental isodisomy) و یا موزایسم گنادی اشاره کرد. به طور مثال در یک مورد بیماری فنیل‌کتونوریا یا PKU (یکی از بیماری‌ها با توارث اتوزومال مغلوب) مشخص شد که پدر ناقل بیماری و مادر سالم است ولی فرزند آنها مبتلا به این بیماری می‌باشد. علت ناقل نبودن مادر را به دلیل احتمال Allele Dropout در نظر گرفته ولی با استفاده از کیت PAH SegCheck™ مشخص شد که علت Uniparental isodisomy کروموزوم ۱۲ واجد جهش از پدر به کودک می‌باشد.

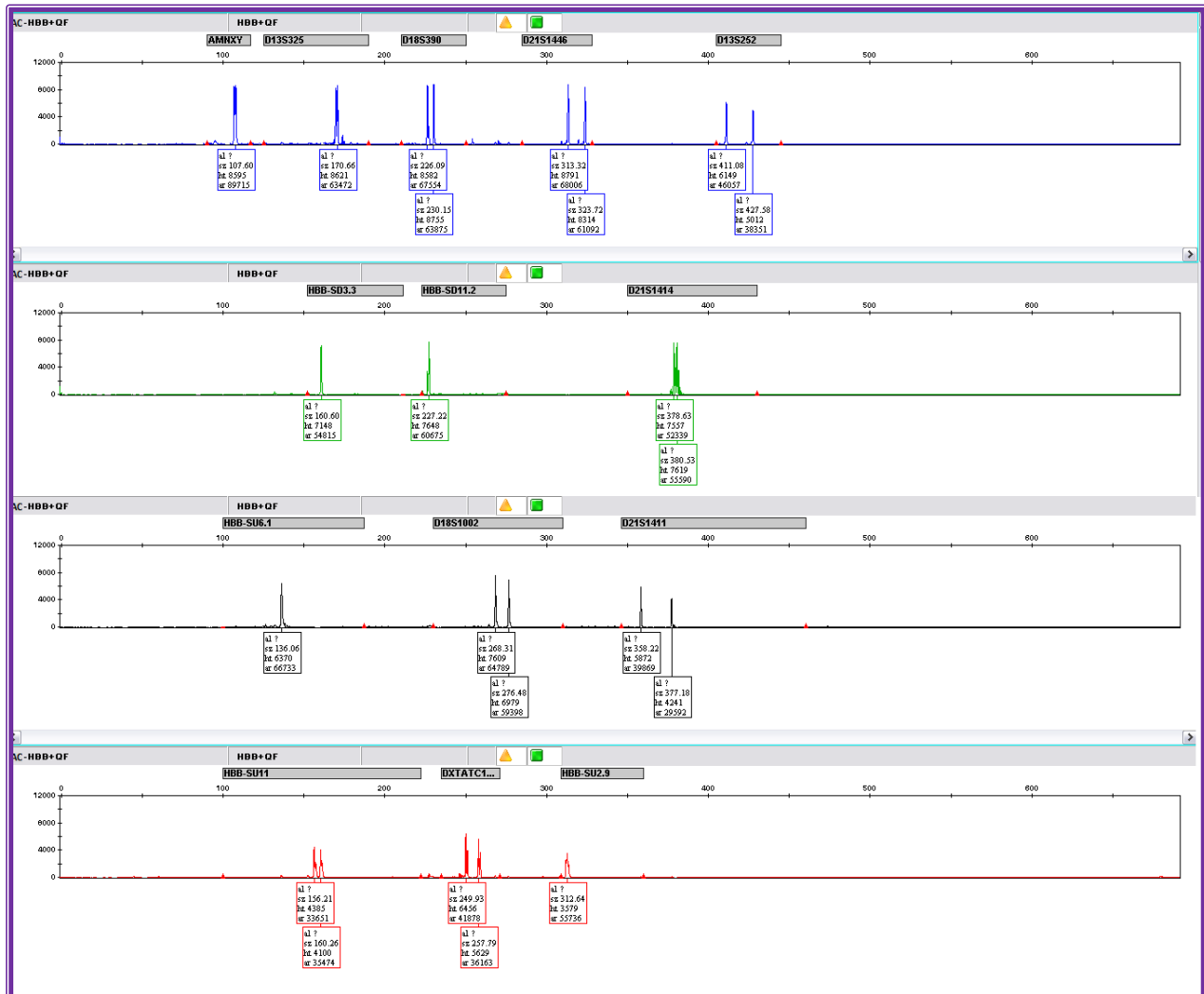
۶. نمونه تفسیر نتایج کیت HBB SegCheck™

۶.۱. محل قرارگیری مارکهای ژن بتاگلوبین بر روی کروموزوم ۱۱

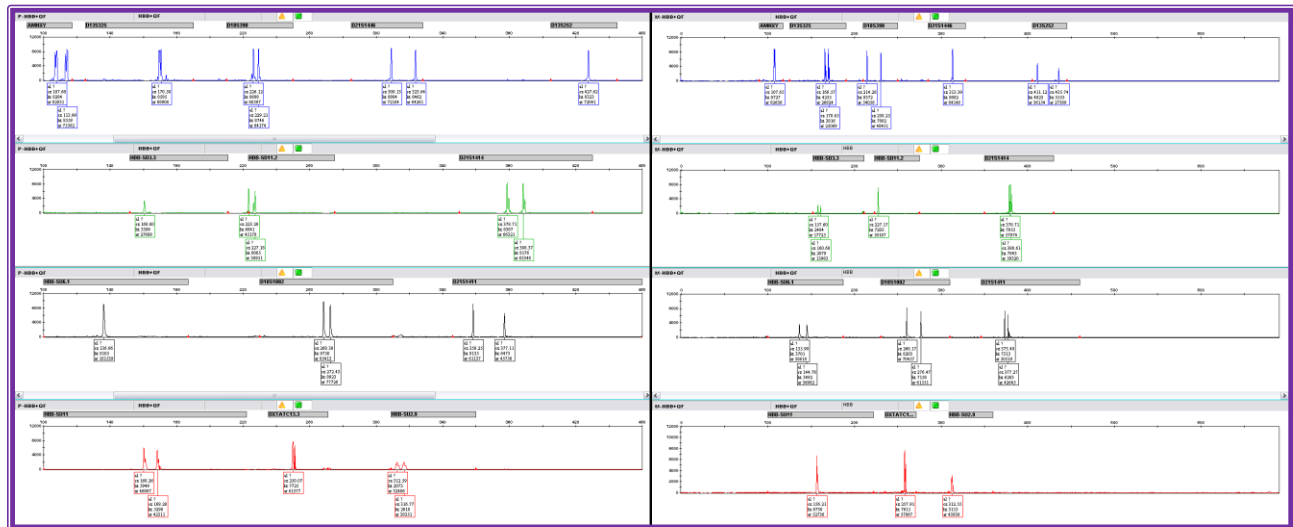
جدول شماره ۱: محل قرارگیری مارکهای ژن بتاگلوبین بر روی کروموزوم

موقعیت	مارکر	
Upstream	SU11	۱
Upstream	SU6.1	۲
Upstream	SU2.9	۳
Downstream	SD3.3	۴
Downstream	SD11.2	۵

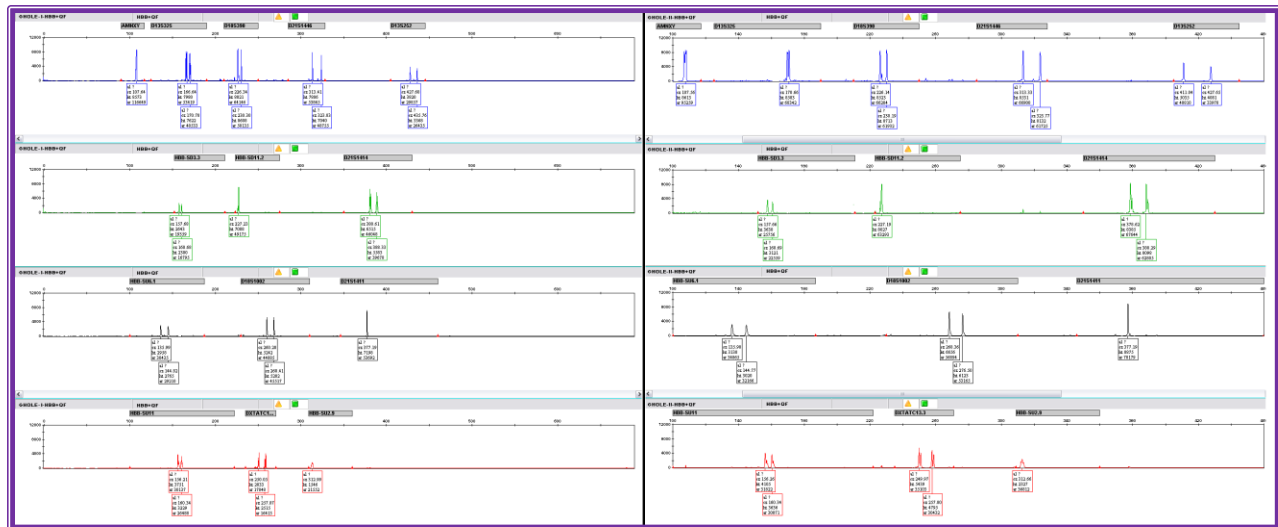
۶.۲. نمونه نتایج حاصل از کیت HBB SegCheck™

شکل شماره ۲۵: نتیجه فرزند مبتلا به بتا-تالاسمی

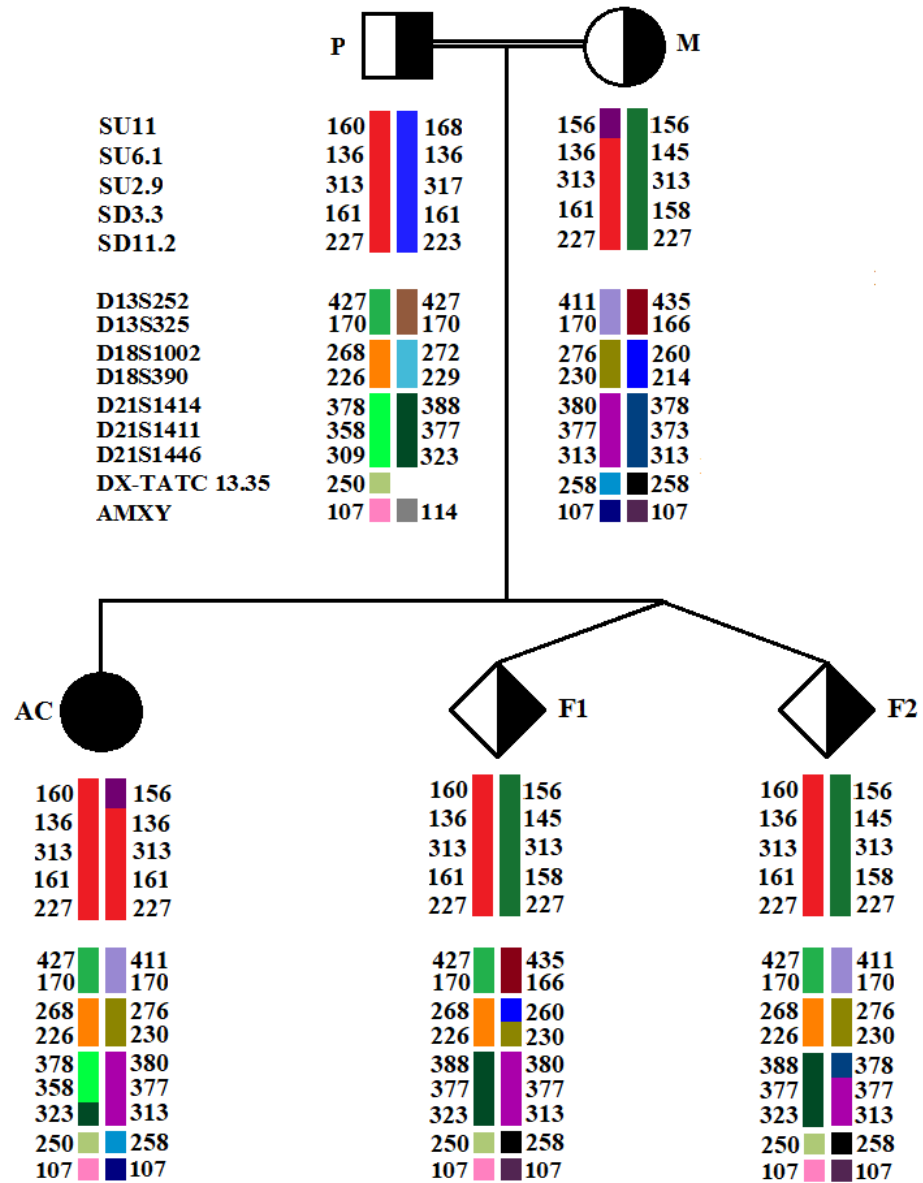
شکل شماره ۲۶: نتیجه پدر و مادر ناقل بتا-تالاسمی

شکل شماره ۲۷: نتیجه جنین ۱ و جنین ۲ ناقل بتا-تالاسمی

۶.۳. رسم هاپلوتایپ

بر اساس نتایج حاصل از الکتروفورز کیت HBB SegCheck™ هاپلوتایپ رسم شده است.

شکل شماره ۲۸: نمایش نهایی هاپلوتاایپ کیت HBB SegCheck™

در مثال آورده شده در بالا همانطور که مشاهده می نمایید، در ابتدا بر اساس فرزند مبتلا هاپلوتاایپ پدر و مادر رسم شده است. از آنجاییکه انتظار می رود با توجه به دارا بودن جهش مشترک (پدر و مادر نسبت خویشاوندی دارند) یکی از ال های والدین کاملا یکسان باشد. در حالی که هاپلوتاایپ موتانت در محل SU11 نمونه مادری دارای سایز متفاوتی (سایز ۱۵۶) نسبت به نمونه پدری می باشد که در واقع این به دلیل پدیده کراسینگ اور رخ داده است و به دلیل آنکه این محل در دورترین قسمت بالادست ژن قرار دارد بنابراین حائز اهمیت نبوده و مشکلی ایجاد نمی نماید(در نتیجه نیازی به بررسی نحوه وراثت آن نمی باشد).

سپس با مشخص شدن الل معیوب هاپلوتایپ هر دو جنین همسان رسم شده است و ناقل بودن آن‌ها تایید می‌گردد. همچنین پدیده کراسینگ اور در هر سه نمونه فرزند مبتلا، جنین ۱ و جنین ۲ در محل‌های D21S1446، D18S1002 و D21S1414 به ترتیب مشاهده می‌گردد.

۷. نمونه تفسیر نتایج کیت PAH SegCheck™

۷,۱. محل قرارگیری مارکهای ژن PAH بر روی کروموزوم ۸

جدول شماره ۲: محل قرارگیری مارکهای ژن PAH بر روی کروموزوم

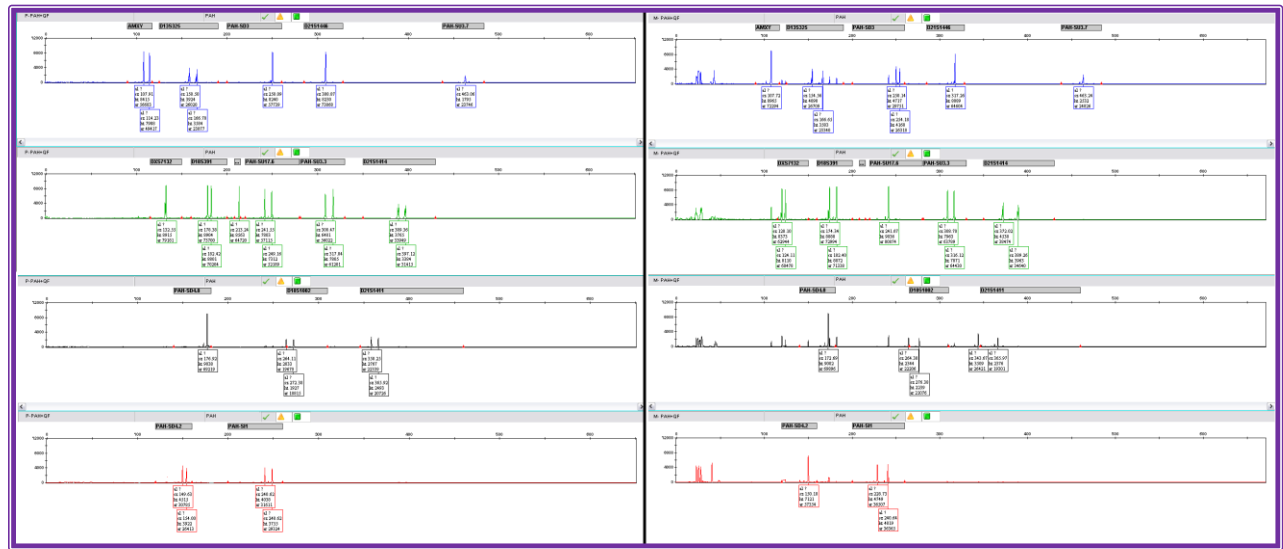
موقعیت	مارکر	
Upstream	SU17.6	۱
Upstream	SU3.7	۲
Upstream	SU3.3	۳
Intergenic	S11	۴
Downstream	SD3	۵
Downstream	SD4.2	۶
Downstream	SD4.8	۷

۷.۲. نمونه نتایج حاصل از کیت PAH SegCheck™

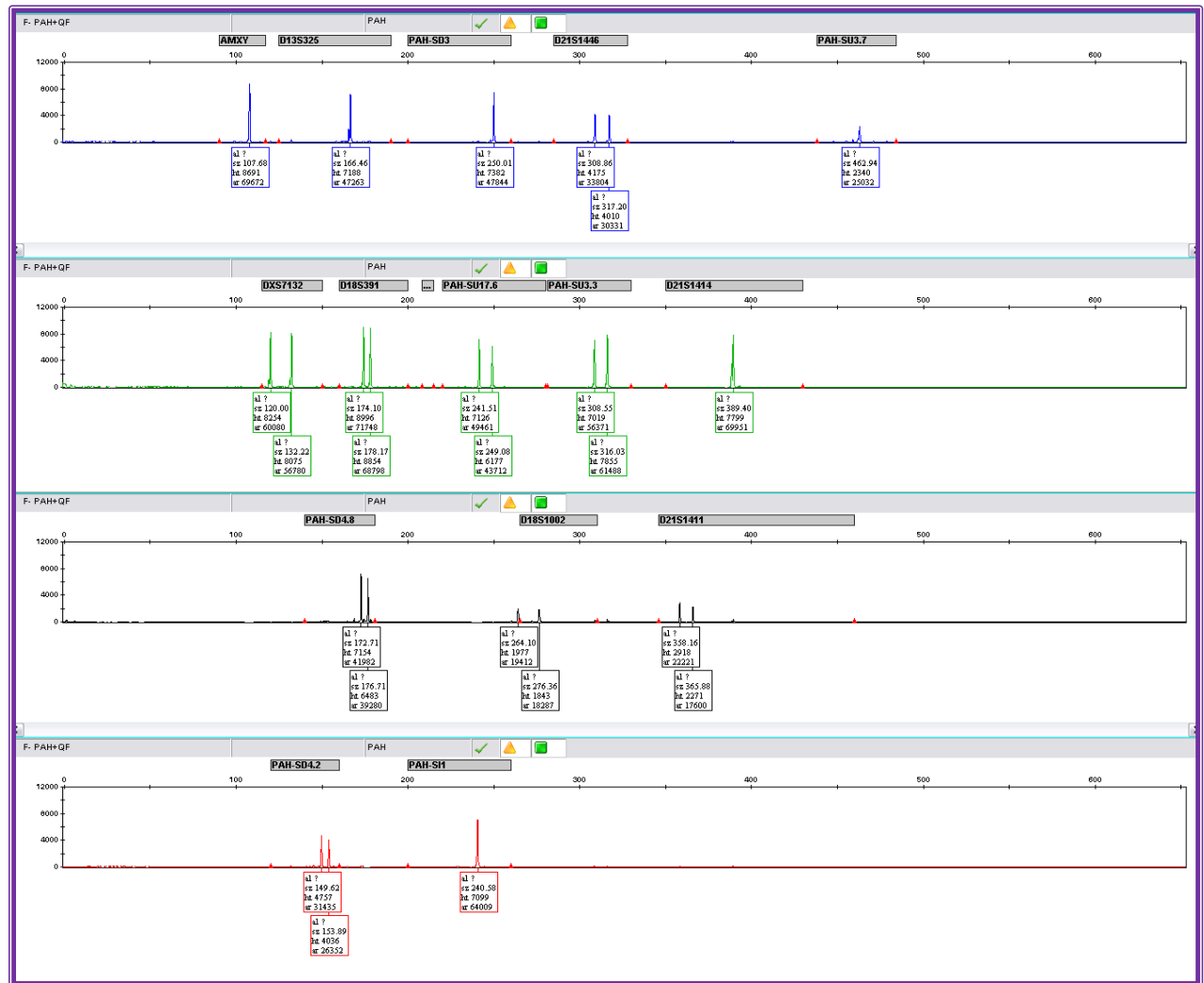

شکل شماره ۲۹: نتیجه فرزند مبتلا به فنیل کتونوریا

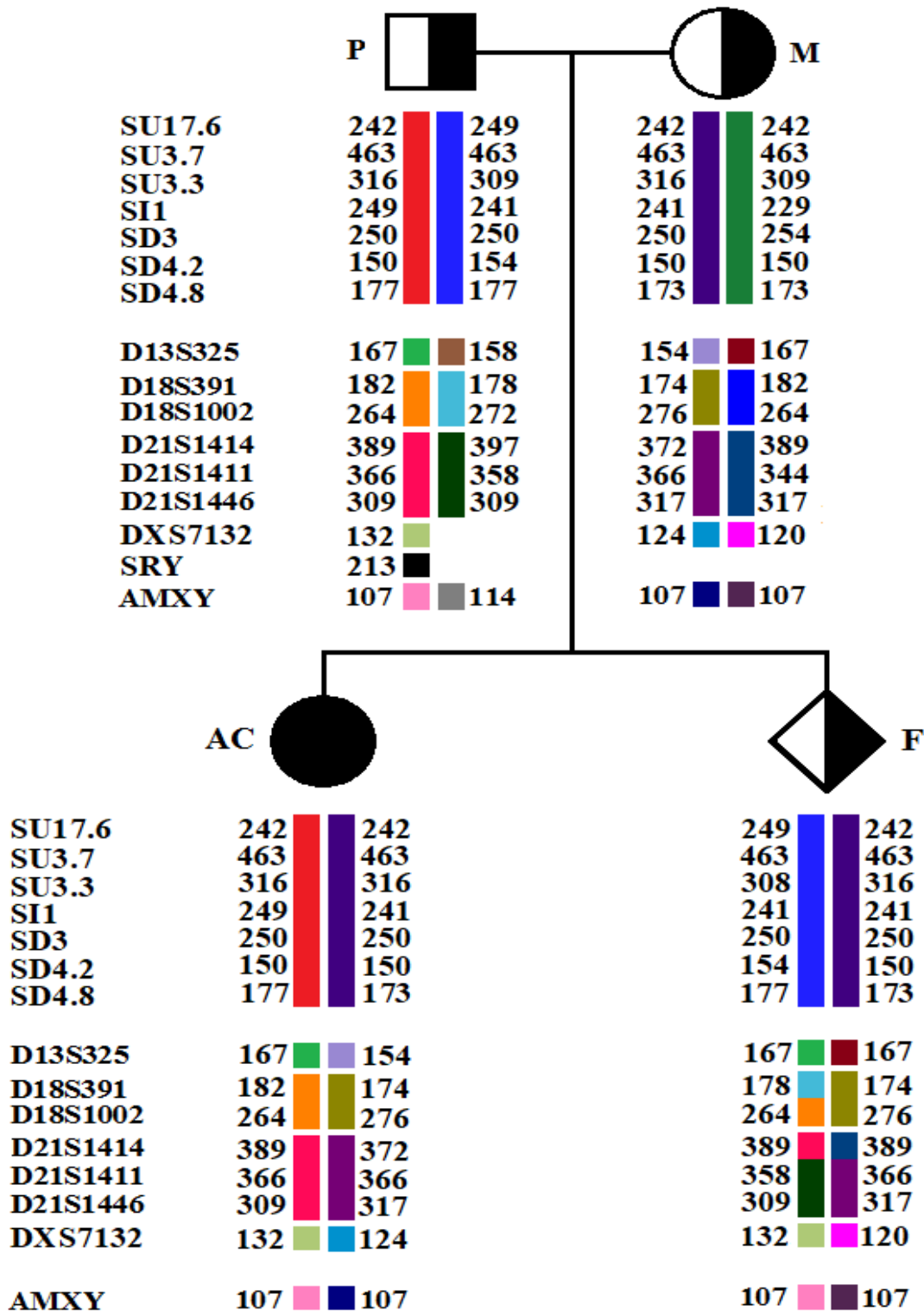
شکل شماره ۳۰: نتیجه پدر و مادر ناقل فنیل کتونوریا

شکل شماره ۳۱: نتیجه جنین مبتلا به فنیل کتونوریا

۷.۳. رسم هاپلوتایپ

بر اساس نتایج حاصل از الکتروفورز کیت PAH SegCheck™ هاپلوتایپ رسم شده است.

شکل شماره ۳۲: نمایش نهایی هاپلوتایپ کیت PAH SegCheck™

در مثال بالا، ابتدا بر اساس فرزند مبتلا (دارای جهش به صورت هتروزیگوت مرکب)، هاپلوتایپ پدر و مادر رسم شده است. سپس براساس آن هاپلوتایپ جنین رسم شده و همانطور که مشاهده می‌نمایید در محل D18S391 پدیده کراسینگ اور رخ داده است. قابل ذکر است که به دلیل اینکه این خانواده تنها دو فرزند دارند بنابراین نمی‌توان به قطعیت مشخص کرد که این کراسینگ اور رخ داده متعلق به فرزند مبتلا یا جنین است.

اطلاعات تماس

تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از فاطمی، خیابان مجلسی، پلاک ۴۱، طبقه ۳، شرکت زیست فناوری کوثر

۱۵۹۵۶۴۵۵۱۳

۰۲۱۸۸۹۳۹۱۵۰ - ۵-۸۸۹۳۰۱۴۳

۰۲۱۸۸۹۳۹۱۳۹

kbc@kawsar.ir

kawsar_biotech@yahoo.com